

Details Justel Nummer:	N-20081218-8		
Rolnummer:	C.05.0238.F		
Instantie:	Hof van Cassatie, België		
Datum :	18/12/2008	Type van beslissing:	Arrest

Samenvatting

Wanneer de minister tot wiens bevoegdheid de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen behoort, of zijn gemachtigde uitspraak doet over een aanvraag om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven en die aanvraag uitgaat van de buitenlandse echtgenoot van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen, is zijn bevoegdheid niet volledig gebonden maar beschikt hij over beoordelingsvrijheid; de echtgenoot, eiser, beschikt bijgevolg niet over een subjectief recht op verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk (1). (1) Zie Cass., 16 jan. 2006, AR C.05.0057.F, A.C., 2006, nr 37.

Vrije woorden

Vreemdeling toegelaten om te verblijven - Buitenlandse echtgenoot - Verblijf van meer dan drie maanden - Aanvraag - Beslissing - Minister - Bevoegdheid - Subjectief recht

Trefwoord(en) Cassatie

V-> VREEMDELINGEN

Trefwoord(en) UTU

PUBLIEK EN ADMINISTRATIEF RECHT-> VREEMDELINGEN-> Vreemdelingenwetgeving-> Gezinshereniging

Volledige tekst

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.05.0238.F

BELGISCHE STAAT, minister van Binnenlandse Zaken,

Mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie,

tegen

Y. X.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 4 mei 2004 gewezen door het Hof van Beroep te Luik.

Raadsheer Daniël Plas heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

De eiser voert drie middelen aan: het eerste luidt als volgt:

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 144 en 145 van de Grondwet;
- artikel 14 van de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973 op de Raad van State;
- de artikelen 2, 3, 10, eerste lid, 4°, 11, 12bis, 63, 64, 69 en 71, zoals het van toepassing was voor de wijziging ervan bij de wet van 1 september 2004, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Aangevochten beslissing

Het arrest bevestigt de beslissing van 25 juni 2003 waarbij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik (de eiser) veroordeeld heeft om binnen vijftien dagen vanaf de betekening van het vonnis een verblijfskaart van meer dan drie maanden af te geven aan de (verweerder), op straffe van een dwangsom van 50 euro per dag vertraging, na zich bevoegd te hebben verklaard om van de zaak kennis te nemen, op de volgende gronden:

"1. De bevoegdheid van de rechtbanken van de rechterlijke orde

Het hof (van beroep) sluit zich wat de beginselen betreft volledig aan bij de beslissing van de eerste rechter dienaangaande die zich trouwens baseert op een arrest van het hof (B. t/ Belgische Staat, 2000/AR/356, van 23 oktober 2000). Het feit dat het arrest B. betrekking had op een vreemdeling die gehuwd was met een Belg en niet, zoals te dezen, op een vreemdeling die gehuwd is met een vreemdeling van buiten de EG wijzigt die beginselen niet: wanneer de bevoegdheid van het bestuur gebonden is en het ertoe verplicht is een verblijfstitel af te geven omdat (de verweerder) voldoet aan de wettelijke voorwaarden om in België te verblijven en dus beschikt over een subjectief recht op verblijf, is er sprake van feitelijkheid wanneer het verzuimt dat te doen en zijn de rechtbanken van de rechterlijke orde bevoegd om deze te doen ophouden",

Het baseert zich tevens op de motivering van de eerste rechter waarbij het hof van beroep verklaart zich aan te sluiten, namelijk:

"II. Wat betreft de bevoegdheid van de rechterlijke macht

Wat dat betreft dient te worden verwezen naar het arrest van 23 oktober 2000 van de 1e kamer van het Hof van Beroep te Luik in de zaak B. (AR 356/90); die beslissing is gevolgd op een vonnis van deze rechtbank van 22 december 1999 dat reeds het volgende preciseerde:

'voor alle duidelijkheid dient te worden gepreciseerd dat de aanvraag niet strekt tot toekenning van het recht op verblijf maar tot afgifte van een verblijfskaart houdende het recht dat de eiser beweert te hebben op grond van de wet van 15 december 1980'.

Op het hoger beroep van de (eiser) is het bovenvermelde arrest zeer duidelijk:

'de bevoegdheid van de rechtscolleges van de rechterlijke orde wordt bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep. De Raad van State is niet bevoegd wanneer de bestreden individuele handeling bestaat in de weigering van het bestuur om een verplichting na te komen die het corollarium is van het subjectief recht van de aanvrager (zie Cass., 17 november 1994, J.T., 1995, p. 316 en noot B. H.);

een ingezetene bezit een subjectief recht ten aanzien van de overheid wanneer twee voorwaarden zijn vervuld: het is vereist, enerzijds, dat de rechtsregel die ingezetene rechtstreeks de mogelijkheid biedt om van de overheid een welbepaalde gedraging te eisen of, zo men verkiest, dat de overheid een gebonden bevoegdheid heeft die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discretionaire macht, anderzijds, dat degene die beweert het recht te hebben om de nakoming te eisen van een welbepaalde verplichting die voortvloeit uit een regel van objectief recht, persoonlijk belang heeft bij die nakoming (zie over het begrip subjectief recht, de conclusie van advocaat-generaal Velu, Cass., 10 april 1987, Adm. Publ. trim., p. 306 ; zie ook de noot B. Haubert, Cass., 17 november 1994, J.T., 1995, inz. p. 318, kol. 3 en p. 319, kol. 1; zie voorts Jacques Salmon, Le Conseil d'Etat, Bruylant, 1994, p. 248 e.v., inz. 251 en 252) ;

wanneer aan de vreemdeling een recht op verblijf is toegekend, heeft hij een subjectief recht op afgifte van een verblijfstitel ; aangezien deze aanvraag ertoe strekt een verblijfstitel te verkrijgen en niet een beslissing waarbij het recht op verblijf wordt erkend, heeft die aanvraag, zoals ze is omschreven, krachtens de hierboven uiteengezette beginselen dus betrekking op het subjectief recht van de geïntimeerde om zich een verblijfstitel te doen afgeven, mits evenwel de wettelijke voorwaarden voor de afgifte van de titel vervuld zijn; het staat aan de geïntimeerde B. aan te tonen dat hij over het recht beschikt om in het land te verblijven';

de rechterlijke macht is dus bevoegd om (de eiser) eventueel te veroordelen tot afgifte van een verblijfskaart, aangezien het vaststaat dat de (verweerster)

recht heeft op verblijf".

Grieven,

Eerste onderdeel

Naar luid van de artikelen 144 en 145 van de Grondwet behoren geschillen over burgerlijke of politieke rechten bij uitsluiting tot de bevoegdheid van de rechtbanken, behoudens, wat de politieke rechten betreft, de bij de wet gestelde uitzonderingen.

Het bestaan van een subjectief recht veronderstelt met name dat de eiser zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die rechtstreeks aan een derde wordt opgelegd op grond van een regel van objectief recht en bij de nakoming waarvan de eiser belang heeft;

Wanneer die derde een bestuur is, kan de eiser zich alleen op een dergelijk recht beroepen indien de bevoegdheid van dat bestuur gebonden is, wat betekent dat het geen enkele discretionaire macht heeft, en indien het verplicht is het door de eiser aangevoerde recht te erkennen zodra alle in de wet opgesomde voorwaarden vervuld zijn, zonder daaromtrent over enige beoordelingsvrijheid te beschikken.

Artikel 10, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalt dat, onder voorbehoud van de bepalingen van artikelen 9 en 12, van rechtswege toegelaten zijn om meer dan drie maanden in het Rijk te verblijven: 4° de buitenlandse echtgenoot van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk of gemachtigd is om er zich te vestigen, die met hem komt samenleven, op voorwaarde dat beiden ouder zijn dan achttien jaar, alsook hun kinderen, als zij te hunnen laste zijn, en met hen komen samenleven alvorens zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, tenzij een internationaal verdrag dat België bindt, meer voordelige bepalingen bevat.

Dat artikel moet evenwel worden gelezen in samenhang met de overige bepalingen van de wet van 15 december 1980, met name de artikelen 2, 3, 11 en 12bis, waaruit blijkt dat de toelating tot het verblijf afhangt, enerzijds, van de indiening van een ontvankelijke aanvraag, die met name afhangt van het bezit van alle documenten die vereist zijn om het Belgisch grondgebied binnen te komen (artikelen 2, 3 en 12bis van de wet van 15 december 1980), anderzijds, van een gunstige beslissing vanwege de minister of zijn gemachtigde of van het ontbreken van een beslissing binnen de termijn van één jaar (artikel 12bis)

Artikel 11 van de wet van 15 december 1980 bepaalt evenwel dat de minister of zijn gemachtigde kan beslissen dat de vreemdeling die verklaart dat hij zich in één der in artikel 10 voorziene gevallen bevindt, niet het recht heeft in het Rijk binnen te komen, ofwel omdat die vreemdeling niet of niet meer voldoet aan één van de voorwaarden van artikel 10, ofwel omdat de betrokkene, met

uitzondering van afwijkingen, die worden voorzien door een internationaal verdrag, zich bevindt in één der gevallen, voorzien in artikel 3, dat een reeks omstandigheden opsomt, gaande van het ontbreken van de vereiste documenten om op het Belgisch grondgebied te komen tot het gevaar dat hij oplevert voor de openbare rust, de openbare orde of de veiligheid van het land, die het verblijf van elke vreemdeling op het Belgisch grondgebied uitsluiten. In dit geval beschikt de minister of zijn gemachtigde over een ruime beoordelingsvrijheid, met dien verstande evenwel dat de minister of zijn gemachtigde die bevoegdheid enkel dient uit te oefenen indien de aanvraag van de vreemdeling door het gemeentebestuur ontvankelijk verklaard wordt.

Derhalve is de bevoegdheid van (de eiser) inzake verblijf ten aanzien van de vreemdeling die zich beroept op artikel 10, eerste lid, 4°, van de wet van 15 december 1980, niet volledig gebonden, zodat deze zich geenszins kan beroepen op een subjectief recht op verblijf in België; uit het feit alleen dat de minister of zijn gemachtigde het feit zelf van de samenwoning niet betwist of geen reden in verband met de openbare rust, de openbare orde of de veiligheid van het land aanvoert, kan niet het werkelijk bestaan van een subjectief recht worden afgeleid.

Het hof van beroep dat beslist dat de verweerder, die artikel 10, eerste lid, 4°, van de wet van 15 december 1980 aanvoert, zich op een subjectief recht op verblijf in België beroept, motiveert zijn beslissing niet naar recht en miskent aldus, enerzijds, het begrip subjectief recht (schending van de artikelen 144 en 145 van de Grondwet), anderzijds, de bepalingen van de wet van 15 december 1980, waaruit duidelijk blijkt dat de vreemdeling, zelfs als hij zich beroept op artikel 10, eerste lid, 4°, van voornoemde wet, slechts tot het verblijf in België wordt toegelaten indien de minister of zijn gemachtigde uitdrukkelijk beslist dat hij geen reden ziet om zich tegen dat verblijf te verzetten of de termijn van één jaar laat verstrijken zonder een ongunstige beslissing te hebben genomen (schending van de artikelen 2, 3, 10, eerste lid, 4°, 11 en 12bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen, 144 en 145 van de Grondwet). De feitenrechter heeft althans niet wettig kunnen beslissen dat de verweerder een subjectief recht op verblijf had op de enige grond dat "het immers niet wordt betwist dat (de verweerder) sedert 22 februari 2002 'de buitenlandse echtgenote is van een vreemdeling die toegelaten is tot het verblijf in het Rijk of gemachtigd is er zich te vestigen en die met hem komt samenleven' en dat zij, zoals haar echtgenoot, ouder dan 18 jaar is". Aldus gaat hij voorbij aan de verplichte tussenkomst van de bevoegde overheid om het subjectief recht op verblijf aan de vreemdeling te doen ontstaan, aangezien deze enkel over een recht op verblijf beschikt na een gunstige beslissing van de minister of diens gemachtigde, of, bij ontstentenis van een expliciete beslissing, na het verstrijken van een termijn van één jaar te rekenen van de aanvraag tot inschrijving (schending van de bovengenoemde bepalingen).

(...)

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Eerste middel

Eerste onderdeel

Krachtens artikel 144 van de Grondwet behoren geschillen over burgerlijke rechten bij uitsluiting tot de bevoegdheid van de rechtbanken; volgens artikel 145 behoren geschillen over politieke rechten tot de bevoegdheid van de rechtbanken, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen.

Die bevoegdheid wordt bepaald door het werkelijke en rechtstreekse voorwerp van het geschil.

De hoven en rechtbanken nemen derhalve kennis van de door een partij ingediende aanvraag die gegrond is op een subjectief recht. Dat recht impliceert het bestaan van een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks ten laste legt van een ander persoon en bij de nakoming waarvan de eiser een eigen belang heeft.

Opdat een partij zich ten aanzien van het bestuur op een dergelijk recht zou kunnen beroepen, dient de bevoegdheid van dat bestuur volledig gebonden te zijn.

Artikel 10, eerste lid, 4°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalt dat, onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 9 en 12, van rechtswege toegelaten is om meer dan drie maanden in het Rijk te verblijven, de buitenlandse echtgenoot van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot verblijf in het Rijk of gemachtigd is om er zich te vestigen, die met hem komt samenleven, op voorwaarde dat de beide betrokkenen ouder zijn dan achttien jaar.

Krachtens artikel 11 van genoemde wet kan de minister of zijn gemachtigde beslissen dat de vreemdeling die verklaart dat hij zich in één der in artikel 10 voorziene gevallen bevindt, niet het recht heeft het Rijk binnen te komen ofwel omdat die vreemdeling niet of niet meer voldoet aan één van de voorwaarden van artikel 10, ofwel, met uitzondering van afwijkingen, die worden voorzien door een internationaal verdrag, omdat de betrokkene zich bevindt in één der gevallen voorzien in artikel 3.

Artikel 12bis, eerste en tweede lid, bepaalt dat de vreemdeling, wanneer hij verklaart dat hij zich in één der in artikel 10 voorziene gevallen bevindt, na inzage van de documenten die vereist zijn voor zijn binnenkomst en van de documenten die bewijzen dat hij voldoet aan de in artikel 10 bepaalde voorwaarden, wordt ingeschreven in het vreemdelingenregister en in het bezit wordt gesteld van een document waaruit blijkt dat de aanvraag werd ingediend, en het gemeentebestuur de minister of zijn gemachtigde onverwijld op de hoogte brengt van de aanvraag en zich van zijn akkoord verzekert.

Uit het geheel van die bepalingen blijkt dat de vreemdeling die zich op artikel 10 beroept, een aanvraag moet indienen bij de minister, die kan beslissen om het recht op verblijf te weigeren, meer bepaald wanneer hij van oordeel is dat die vreemdeling een gevaar kan betekenen voor de openbare rust, de openbare orde of de veiligheid van het land.

Krachtens artikel 12bis, derde lid, wordt enkel in geval van een gunstige beslissing van de minister of zijn gemachtigde of indien binnen een termijn van een jaar geen enkele beslissing ter kennis wordt gebracht van het gemeentebestuur, de vreemdeling toegelaten tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk.

Uit die wetsbepalingen blijkt dat, wanneer de minister of zijn gemachtigde, uitspraak doet over een aanvraag van een vreemdeling die op artikel 10 is gegrond, hij geen volledig gebonden bevoegdheid heeft maar over een beoordelingsmarge beschikt.

De verweerster heeft bijgevolg geen enkel subjectief recht op verblijf en het arrest verantwoordt niet naar recht zijn beslissing "dat de rechterlijke macht (...) bevoegd is om (de eiser) eventueel te veroordelen tot afgifte van een verblijfskaart".

Het onderdeel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de uitspraak daaromtrent over aan de feitenrechter.

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, eerste kamer, te Brussel, door afdelingsvoorzitter Claude Parmentier, de raadsheren Didier Batsel , Daniel Plas, Sylviane Velu en Martine Regout, en in openbare terechtzitting van 18 december 2008 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Claude Parmentier, in aanwezigheid van advocaat-generaal Thierry Werquin, met bijstand van griffier Marie-Jeanne Massart.

Vertaling opgemaakt onder toezicht van raadsheer Paul Maffei en overgeschreven met assistentie van griffier Philippe Van Geem.

De griffier, De raadsheer,

